Zeffirino Namuncura

narozen 26. srpna 1886 – úmrtí 11. května 1905
Syn Pampy

Ovoce preventivního systému Dona Boska

Text je inspirován:

- životopisem Dona Ricardo Nocemi SDB
- Slovo hlavního představeného Salesiánů Dona Pascal Chavez Villanueva – nástupce Dona Boska

Zeffirinono anebo Zeffirino anebo Ceferino ve španělštině, byl synem „Pána Pampy“ velikého kačíka Araucanů (Mapuche … tzn. „Lidé Země“) Manuel Namuncura, poraženého a podrobeného argentinským vojskem v roce 1883. Jeho krátký příběh je bohatý na poučení. Narodil se v Chimpay 26. srpna roku 1886 a byl pokřtěn v roce 1888 misionářem Donem Milanesio. Byl to vlastně on, kdo dělal prostředníka dohody míru mezi Araucani a argentinským vojskem, které dovolilo otci Zeffirina, aby si uchoval titul „veliký kačík“. V jedenácti letech ho jeho otec zapsal do vládní školy v Buenos Aires. Chtěl z něho udělat budoucího obránce Araucanů. Zeffirino to tam velice těžce snášel a tak ho otec přeložil do salesiánské koleje Pia IX. Tady začalo dobrodružství milosti, které promění srdce ještě neosvícené vírou v heroického svědka křesťanského života. Velice brzy se u něho projevil veliký zájem o školu, zamiloval se do zbožnosti, byl nadšený pro katechismus a stal se sympatický všem spolužákům i představeným. Dvě události ho dostaly na nejvyšší vrchol: četba životopisu Dominika Savia, stal se jeho nadšeným následovatelem a první svaté Přijímání, během kterého slíbil absolutní věrnost svému velikému příteli Ježíši. Od tohoto okamžiku tento chlapec, kterému je zatěžko postavit se „do řady“ a „být poslušný zvuku zvonku“, se stal příkladem. Jednou, když byl Zeffirino aspirantem ve Vědma tak ho Francesco De Salvo viděl střílet šípem z hřbetu hříběte a tak se ho zeptal: „Zeffirino co se ti nejvíce líbí?“ Čekal tedy odpověď vztahující se k jízdě na koni, umění, ve kterém byli araucani mistři, ale chlapec zastavil koně a řekl: „Být knězem“ a dál cválal na koni. Bylo to však v letech jeho duchovního růstu, když jeho fyzická stránka začala upadat. Onemocněl na tuberkulózu. Byl přeložen do rodného ovzduší, ale nepomohlo mu to a monsignor Cagliero se domníval, že by ho mohl převézt do Itálie, kde je lepší lékařská péče. Jeho přítomnost neprošla bez povšimnutí: noviny mluvili s obdivem o „Princovi Pampy“. Don Rua ho chtěl mít u stolu s hlavní Radou a papež Pius X. ho přijal na soukromé audienci, se zájmem mu naslouchal a daroval mu medaili, kterou dával královským dětem. V březnu ho museli hospitalizovat u Milosrdných bratří na Tiberském ostrově, kde zemřel 11. května 1905. Zanechal za sebou hlubokou stopu nenapodobitelné dobroty, vlídnosti, čistoty, veselosti, Byl zralým ovocem salesiánské mládežnické spirituality. Jeho ostatky se teď nacházejí ve Svatyni ve Fortin Mercedes (Argentina) a jeho hrob je cílem neustálých poutí, protože pověst o jeho svatosti je mezi lidmi jeho země veliká. Ctihodným byl prohlášen 22. června 1972. blahoslavený byl prohlášen 11. listopadu 2007 v Argentině.

Don Pascal Chavez Villanueva
Nástupce dona Boska

Zemědělci dobře ví, že rostliny aby mohly růst, potřebují mnoho prvků: zem, vodu, hnůj, vzduch, slunce a lidskou práci. Také lidské bytosti, aby uskutečnili všechny své schopnosti, nutně potřebují prostředí, dějiny, rodinu, společenské vtahy a především osobní snahu. Věřící člověk kromě toho ví, že jeho život je v rukou Božích, že ho Bůh volá uskutečnit jeho plán lásky ve světě a dá mu všechny prostředky k tomu, aby ho realizoval co nejlepším způsobem. Zeffirino Namuncurá nemůže být pochopen bez jeho země (Patagonie), bez jeho etnika (národa Mapuche: „lidé země“), bez jeho rodiny a bez přínosu Ježíšova evangelia, které poznamenalo určitým způsobem všechno originální v jeho osobnosti.

Národ Mapuche

První obyvatelé východní Patagonie byli tuhelchex. Byli to velice mírní indiáni, Španělé je znali od prvních výbojů. Zaplavili rozsáhlé oblasti na pobřeží a na náhorní planině. Od začátku XVII. století však pomalým procesem anexe mapuches rozšiřovali svoji kulturu do oblasti za Kordillerami. Zmocnili se země, vnutili svůj jazyk, zatímco mnoho kmenů migrovalo směrem na východ usazujíce se v argentinské Patagonii. Mapuches byli organizováni do klanů, anebo do malých rodinných skupin, které zřídka přesahovaly 400 lidí a byly řízeny člověkem, který se jmenoval „lonco" anebo „kačiko". Byl to národ velice nábožensky založený, který uctíval nejvyššího boha Nguenechen, na kterém záviseli nguenechenú (božství nebeských vod) a huenein (síly anebo energie rozptýlené v přírodě považované za ochránce člověka). Zvláštní hrůzu působil zlý duch Huecuvu, také nazývaný Hualichu, příčina mnoha zel, která trápila život člověka. Nejdůležitější náboženský lidový a národní svátek byl Nguillatůn, během kterého se slavnostně slavila jednota a identita celého lidu a svěřovali se dobrotě a moci Nguenechen příbuzní, zvířata a prosperita rodin.

Kmen Calfucura-Namuncura

Zeffirino Namuncura žil v tomto kulturním a náboženském, společenském a kmenovém kontextu mapuche, kteří byli pyšní na to, že patří k lidu angažovanému v tvrdém a nerovném ozbrojeném boji proti bílým uchvatitelům jeho země, ničitelům jeho světa, jeho hodnot a jeho samotného života. Původ kmene Calfura-Namuncura sahá až do velkého kačíka Calfucura (Roccia Azzura), který se usadil v kraji Salina Bilancas (na hranicich provincie Buenos Aires a Pampy) potom co vyhnal čilské Vorogas, který byl v jejich vlastnictví. Calcufura byl skutečným vůdcem. Byla to silná a nesporná osobnost. Uměl postupně využívat vztahů s vládou v Buenos Aires, donutil ke smlouvě generála Rosaz. Jeho autorita a jeho prestiž rostly s použitím moderní strategie, jako je náhlý a nenadálý útok a nepředvídatelná vládnoucí síla a přestěhování zvířat z jednoho místa na druhé a vyhnutí se odvetným opatřením nepřítele. Odvážnými rozhodnutími a nekonvenčními způsoby odvážně bránil svou zemi se všemi prostředky, které měl k dispozici. Podařilo se mu tak shromáždit různé autonomní skupiny indiánů do veliké Konfederace, která zahrnovala tři tisíce válečníků. Avšak po jeho smrti, která nastala 3. června 1873 a především po porážce u San Carlos byl úpadek a konec lidu mapuche teď už jenom otázkou času. Otec Zeffirina Manuel Namuncura (Skalní opora) se stal nástupcem Calfucury). Byl to muž velice inteligentní a schopný, který se snažil pokračovat v díle svého předchůdce, pohyboval se velice vychytrale a bránil s otevřeným zrakem práva a zájmy svého lidu. Po celých pět let se dařilo Namuncurovi s odvážnými rozhodnutími uchovat vládu nad celým územím, třebaže neměl vojenskou sílu svého otce.

Dobývaní

General Roca jako i jiní argentinští vládci z tohoto období si problémy indiánů neuvědomovali. Domorodce považovali za „divoké a necivilizované barbary", byli přesvědčeni, že s nimi není možná žádná dohoda. Neměli vůči nim žádnou integrační politiku. Původní obyvatelé Patagonie byli považováni vládou za neustálé ohrožení pokoje a za překážku pro anexí Patagonie na jih od Azulu. Generál Roca naplánoval tedy velikou invazi s pěti armádami vojáků, se kterými vtrhnul na území ovládaném mapuches. Kačík Namuncura nemohl uskutečnit mírovou dohodu s vládou v Buenos Aires, která dávala spíše přednost „vojenskému řešení", tak se rozhodl odporovat, pokud to bylo možné a to i přes veliký rozdíl v silách a vojenské výzbroji. Armádě generála Rocca se tak podařilo rychle uskutečnit jeho plán a území mapuches bylo dobito bez velikých problémů. Během šesti měsíců zmizí moc Namuncury. Padne tisíce indiánů kmene maluches, byli zabití anebo se z nich stali vězňové, bylo to asi 14 tisíc mužů. Jiní se vzdali nepříteli s jejich náčelníky. Namuncura se však nepoddal. Stáhl se do Cordilier s hloučkem nejvěrnějších a s trochou zbraní a kladl krajní beznadějný odpor proti nepříteli. V květnu roku 1882 se mu však během nájezdu velikého Daza podařilo osvobodit své muže, ale jeho rodina byla vojáky uvězněná.

Kapitulace
V tomto bodě si Namuncura uvědomil, že pro něho je boj skončený. Potom, co se poradil se svými, se přesvědčil, že nastal okamžik pokoušet se o cestu mírového soužití s bílými. Pokračovat v ozbrojeném boji by tedy znamenalo jenom zbytečné prolévání krve. Byla tedy vyslaná mise ke generálovi Villegas s nabídkou kapitulace. To však bylo odmítnuto. Tehdy se však Namuncura obrátil na Salesiána Dona Domenico Milanesio, aby dělal prostředníka mezi vládou a kmenem mapuche pro důstojnou kapitulaci, která by na prvním místě zaručila život vyslanců z kmene mapuche. Dne 5. května roku 1884 se Namuncura odebral ke generálovi Rocca k úřední kapitulaci. Indiánům mapuches bylo odevzdáno území Chimpay kolem pevnosti stejného jména a náčelníku Namuncurovi byla udělena hodnost plukovníka.

Chimpay, dětství Zeffirina
Chimpay je kraj kolem řeky Rio Negro, obývaný mnohými indiánskými kmeny, je to země přechodu, bohatá a výhodná pro lov rybaření, považovaná za neuralgický bod pro komunikaci mezi vysokými horami a rovinnou pampou. Podle některých názorů slovo Chimpay znamená „brod“, podle jiných názorů to znamená „zákruta“ podle jiných „místo k přebývání“. Toto byla země, kde Namuncura a jeho lid zůstali několik let a to až do okamžiku, kdy se přestěhovali směrem k pohoří Neuqeun. Tady se 26. srpna 1886 narodil Zeffirino. Podle některých znalců byla jeho matkou čilská vězeňkyně. Avšak fotografie, která se k nám s její podobou dostaly, jasně ukazují znaky kmene mapuche. Když byla Manuelem Namuncurou opuštěná, potom co byla jeho manželkou, tak vždycky hledala útočiště v komunitě mapuches bez toho, že by se kdy pokusila o integraci s jinými kmeny. Zeffirino tak rostl v typickém prostředí mapuche. O Vánocích roku 1888 byl pokřtěn Donem Domenico Milanesio. Potvrzení o křtu je uchováváno ve farnosti Patagones, do které právně Rio Negro patří. Už od malička byl velice milý a ochotný ke všem, velice rád pomáhal rodičům. Ráno vstával velice brzo a mlčky sbíral dříví, aby ušetřil práci mamince. Ve třech letech padl náhodně do řeky a prudký proud ho unesl několik mil. Jeho příbuzní už nevěřili, že ho uvidí, když ho řeka vydala zdravého a zachráněného. Toto bylo vždycky považováno a vyprávěno jeho příbuznými jako skutečný zázrak.

Užitečný svému lidu
Kmen procházel velice těžkým obdobím v Chimapy. Namuncura velice moudře vedl svůj lid, kterému dával také velkoryse svůj plat plukovníka. Tak se mu podařilo zaručit nutné minimum pro život a to tak, že v těch letech nikdo nezemřel hladem, ani na mor jak se to stávalo v sousedních vesnicích. Bída však byla veliká. Lidé už neměli zvířata a obdělavatelnou zemi pro zemědělství, které by zaručilo dostatečné možnosti. Namuncura vybízel Národní Senát, aby jim dal větší kus území, ale vláda mu požadované území nedala, dala mu menší s doložkou, která předvídala darování jiných a lepších území na jiných místech. Byl to však jenom podvod proto, aby kmen přestěhovali jinam. Zeffirino pomalu jak rostl, tak si stále více uvědomoval obtížnost situace, skleslost a úpadek, ve kterém se jeho lid nacházel. Viděl, jak se rýsuje riziko úplného konce. Bylo to tehdy, když se s mimořádnou intuicí pro jedenáctiletého kluka obrátil na otce a řekl mu: „Otče, už to takto dál pokračovat nemůže. Chci studovat a být užitečný svému lidu“. Zeffirino si byl tedy vědom toho, že šlo o to, že začíná nové období a bylo by třeba se otevřít dialogu s kulturou bílých, integrovat nové prvky k identitě kmene mapuche. S velikou bolestí, ale také s nadějí nových horizontů zanechal svou zemi jako patriarcha Abraham. Do země svých snů ho doprovodil jeho otec a někteří bratranci, kteří také toužili studovat. Napřed cestovali na koni až do Choele Choel. Odsud pak pokračovali lodí „Galera Mora“ až do Rio Colorado, odkud jeli vlakem do Buenos Aires.

Zeffirino v Buenos Aiers
Přijeli do Buenos Aires Manuel Namuncura se rozhodl zapsat svého syna jako žáka do technické školy Marina a Tigre kam Zeffirino vstoupil jako učeň truhlář. O několik dní později však poprosil Zeffirino otce, aby ho zapsal jinam. Tato škola neodpovídala jeho požadavkům. Namucura vyhověl přání svého syna a na radu doktora Roqeu Saenz Peńa, který mu velice hezky vyprávěl o výchovné činnosti Salesiánů, se obrátil na kolej Pia IX v Almaro, kde byl Zeffiríno 20. září 1897 přijat. O několik dnů na

to, ho otec navštívil a Zefirino tam byl velice spokojený a chtěl zůstat v salesiánské škole. Od prvního okamžiku svého pobytu se Zeffirino snažil maximálně využít kulturní nabídky Institutu: intenzivně a houževnatě studoval španělštinu, znalostní úroveň dotahoval i v jiných předmětech, velice rád se zúčastňoval i na jiných aktivitách kolejního života, zpíval ve sboru, kde byl taky Carloss Gardel, který se potom stal jedením z největších interpretů "argentinského tanga". Je také velice aktivním členem „Družiny Anděla Strážného" a jiných mládežnických skupin a na hřišti se svými kamarády ukazuje veškerou svojí radost ze života. V krátkém čase se adaptoval na všechny nové požadavky života. Velice brzy se mu podařilo získat respekt a úctu větší části spolužáků. Musel také čelit a to bez komplexů, ponižovaní, ironiím, posměškům proto, že byl indiánem. Toto ho však neodstrašilo. Stalo se to spíš příležitostí k tomu, aby se naučil nenechat se zaplavit záští, rostl ve statečnosti a ve schopnosti žít spolu se všemi, překonávat těžkosti, které potkával v kritických situacích. Jednou se mu stal jeden incident, který ukázal jeho statečnou a také prudkou povahu. Jeho bývalý spolužák José Alleno podal toto svědectví: „Jednou jsem si hrál s Zeffirino na vlajku. Nastal incident mezi mnou a Zeffirinem. On se mne dotknul a já jsem se měl ihned zastavit, ale všichni jsme byli hrou tak zapálení, že jsem pokračoval v běhu, abych zvítězil. Zeffirino protestoval. Rozhněval jsem se a řekl jsem mu, že je podvodník. On mi odpověděl" „Jsi lhář". Tehdy jsme se začali bít, dokud nepřišel kněz a neoddělil nás od sebe".

Pořád Mapuche

Zeffirino i přes veškeré úsilí o přizpůsobení se novým poměrům nikdy nezapomněl na to, že je mapuche. Udržoval především častou korespondenci s otcem, maminkou a s jinými členy svého kmene. Nestyděl se používat luk a šípy přinesené Donem Beauvoir z Ohňové země. Uměl velice dobře jezdit na koni a často, ještě se starším hříbětem, se jel proběhnut po Buenos Aires a připomínal si tak časy, když byl v Chimpay. Každá příležitost byla pro něho dobrou, aby mluvil ve svém mateřském jazyce s misionáři, kteří tudy procházeli. Zvláště během prázdnin v Uribelarrea podnikal dlouhé jízdy na koni a zajímal se o všechno, co se týkalo země a zemědělství. Jeden z jeho spolužáků o tom vypráví takto: "Jelikož jsem byl pověřen, abych odevzdal každé ráno mléko z koleje Svatého Michala a od sester Panny Marie Pomocnice, Don Guerra prosil Zeffirina, aby mě doprovázel proto, aby se mohl trochu rozptýlit. Byl jsem šťastný, že ho mám za společníka na cestě a v krátkém čase jsme se stali přáteli. Líbilo se mu řídit koně a já jsem mu v tom vždycky udělal radost. Vyprávěl mi mnoho věcí o Patagonii. Pro mne to všechno bylo nové, avšak někdy jsem nebyl pozorný. Jednou jsem ho přerušil otázkou, která byla mimo téma. Pochopil, že jsem ho neposlouchal a tak mi řekl: "Jak to? Nezajímá tě to, co vyprávím? Kdybys poznal Patagonii, tak by sis uvědomil jak je nádherná". Zaffirino i přes vzdálenost, která ho dělila od jeho země a asimilaci kultury bílých, zůstal vždycky věrný svému světu, Patagonii, svému lidu mapuche.

Křesťanská zralost

Už od svého vstupu do koleje Pia IX, ukazoval Zeffirino veliký zájem o evangelium, které začínal postupně poznávat. Spíše než zájem se jednalo vyloženě o "vášnivé zaujetí". Velice pilně se připravil na první svaté přijímání a na biřmování, události, které hluboce poznamenaly jeho duši. Od té doby velice intenzivně prožíval každý den Eucharistii jako důvěrné a radostné setkání s Pánem. Stejným způsobem se snažil o salesiánský zvyk a tím je návštěva Nejsvětější svátosti. Jeho přátelství s Pánem se stávalo stále silnějším a intenzivnějším. Měl živé vědomí Ježíšovy přítomnosti ve svém životě a snažil se ho intenzivně pěstovat každý den s velikou věrností. Bral vážně studium katechismu a účastnil se s úspěchem těžkých závodech, které se v těch dobách konaly, a jednou se mu podařilo získat druhé místo. Zeffirino se však především cítil stále víc volán sdělovat svým kamarádům to, čemu se učil. Proto se nabídl jako katecheta pro maličkou skupinku chlapců v Oratoři koleje svatého Františka Saleského. Jeho apoštolát měl dimenzi srdce. Když byl mezi svými kamarády, tak se snažil žít to, co se naučil, snažil se, aby je přiblížil k Ježíši a to velice spontánním a radostným způsobem. Pochopil, že evangelium mělo být nejen to, co nás těší, ale to, co je třeba žít a hlásat. Tak postupně zrála v jeho srdci touha sloužit Božímu království, darovat se úplně tomuto úkolu. V knězi Don José Vespignano nalezl "přítele duše" kterému otevřel své srdce a své svědomí, tím začal cestu reflexe a modlitby proto, aby pochopil, co Bůh po něm chce.

Pro dospívajícího mapuche zpráva o veliké misii uskutečněné v kmeni Namuncura na Sant Ignazio Monsignorem Cagliero byla nesmírnou radostí. Je to veliký apoštol, kterého Don Bosko poslal jako vedoucího salesiánské misionářské výpravy do Argentiny. V těchto okolnostech Monsignor Cagliero osobně připravil kačíka Namuncura k prvnímu svatému přijímání a k biřmování, které proběhly 25. března 1901. Potom sám Cagliero ho informoval o pozitivním výsledku misie. Zeffirino v jednom poselství adresovaném biskupovi veřejně potvrdil: "Také já se stanu salesiánem a jednou půjdu s Monsignore Cagliero ukázat mým bratřím cestu do nebe tak, jak oni to ukázali mně.

Cesta s křížem

Spolu s těmito radostmi poznal Zeffirino také cestu kříže. První bolestnou zkušeností bylo vzdálení se od matky a od kmene. Jeho otec podle tradice mapuche žil spolu s více ženami. Tím, že se stal křesťanem, musel se přizpůsobit manželství jako nerozlučitelnému svazku mezi mužem a ženou. Když se proto oženil křesťanským obřadem v Roca 12. února 1900, zatímco byl na cestě k novým oblastem, které byly dané kmeni, volba jeho manželky padla na Ignazia Ranquil. Tak se maminka Zeffirina, osvobozená od předcházejícího svazku provdala za Francisco Colliqueo u kmene Yanquetruz. Avšak když manžel zemřel, tak byla přijatá Namuncurou a zemřela v domě syna Annibale v Sant Ignazio, provincie Neuqéun. Pro Zeffirina to byl velice těžký kříž: na matku byl velice navázán a dělal všechno, aby šel a našel jí, aby jí projevil lásku a solidaritu. Avšak ke konci roku 1901 se u něho začaly projevovat první příznaky nemoci, která ho dovedla do hrobu. V polovině roku 1902 se představení rozhodli poslat ho do Uribelarrea v naději, že venkovský vzduch mu pomůže znovu získat zdraví. Během tohoto pobytu prožil Zeffirino intenzivně eucharistickou zbožnost. Vykonával službu kostelníka s velikým nasazením a častokrát pomáhal jako asistent a vyučující chlapců v zemědělské škole. Don Heduvan nám zanechal v tomto ohledu zajímavé svědectví: "Tento mladík vždycky ukazoval velikou zbožnost a dobrou povahu. Malí zemědělci ho měli velice rádi, když zastupoval chybějícího asistenta. Nepamatují se, že by se někdo vzpouzel, anebo neměl úctu k malému asistentovi". Jeho zdraví se však i nadále zhoršovalo a to tak, že představení považovali za vhodné ho poslat do Viedma v naději, že patagonické klima by mu mohlo ulehčit jeho znovu nabytí.

Zeffirino a Viedma

V polovině ledna roku 1903 Zefirino se přestěhoval do Viedma v Patagonii, do koleje svatého Františka Saleského do města, kde vládlo podivuhodné ovzduší důvěry, vroucné spirituality a velikého přátelství mezi všemi členy tohoto institutu. Žilo se a dýchalo skutečné ovzduší rodiny, ve kterém se Zeffirino brzy cítil jako doma. Augusto Valle, a kamarád z této doby vypráví toto "… bylo nás málo a měli jsme se rádi jako bratři. Ve svém životě jsem nezakusil tak upřímné přátelství jako v těch letech strávených v koleji Svatého Františka Saleského…", tam se chovanci šesté třídy dělili s představenými a se spolubratry koadjutory o práci, modlitbu a zábavu v ovzduší veliké radosti a upřímného přátelství. Rodinné ovzduší patřilo povinně k duchu Dona Boska a k veliké a inteligentní práci Monsignora Cagliero a Dona Vacchino.

Kromě toho tam v koleji byla malá skupinka aspirantů pro salesiánský život, kterou s velikou radostí přijal Zeffirino, který začal ukazovat touhu stát se salesiánským knězem. V tomto prostředí prožíval svoje darování se Pánu, byl vytrvalý ve studiu. Byl duší rekreace a při hrách byl tvůrčí. Cvičil se v kouzlení a žonglování a tak si zasloužil titul mág. Organizoval různé závody, mezi kterými byly proslulé vodní bitvy pramic na kanálu. Naučil své kamarády jak si připravit luk a šípy, aby se s nimi dobře trefili do terče. Také tady mu byl svěřen úkol kostelníka, který Zeffirino vykonával velice pilně a velice obětavě. Mezitím však nemoc neúprosně pokračovala. Don Garrone bedlivě sledoval jeho zdraví. Nebyl lékařem, ale byla obecně známa jeho schopnost stanovit diagnozu a léčit nemoci a to tak, že sedláci se mu až slepě svěřovali. Také salesiánský koadjutor Artemide Zatti, prohlášený papežem Janem Pavlem za blahoslaveného 14. dubna 2002, si vzal do péče mladého indiána mapuche a to s velikou láskou a kompetentně. Vlastně on ve svém svědectví zanechaném pro případ jeho blahořečení mluví o tom, že každé ráno, podle receptu Dona Garone, jedl s Zeffirienm biftek na rožni, sklenici vína a kousek chleba. Odpoledne naopak dělali druhou zdravotní kůru: dlouhou procházku, aby se nadýchali čistého vzduchu a sesbírali vejce, která sloužila pro vaječný punč. Artemide, který tehdy měl kolem 22.

let a také sám byl nemocný na tuberkulózu, vzpomíná, že Zeffirino mu říkával: "Jsou výborní tito naši představení. Mají nás rádi, jako kdyby to byli naši rodiče. Pomodleme se za ně růženec".

Salesián a kněz?
Zeffirino ve Viedma se jako aspirant začal zúčastňovat na setkáních s jinými aspiranty i přes různé těžkosti, které činily problematickými uskutečnění jeho plánu, kterým byl řeholní a salesiánský život. On nebyl legitimním synem a tato situace v těch dobách tvořila těžkou překážku pro připuštění ke kněžskému svěcení. Kromě toho je překvapující, jak i přes neustále těžkosti Zeffirina, aby dostal potvrzení o křtu, nebylo možné mít k dispozici tento dokument, nutný pro aspiranta ke kněžství. Nejistota jeho zdraví kromě toho tvořila nemalou překážku pro přijetí do Salesiánské Kongregace. Byla dokončená stavba koleje Panny Marie Pomocnice Patagones a bylo rozhodnuto, že aspiranti by byli přemístění do blízkého města. Aspirantů bylo 18. Představení však rozhodli, že Zeffirino zůstane ve Viedma Don De Salvo. Byl členem této skupiny v době, kdy se měla stěhovat. Mělo nastat odloučení a o tom se vypráví takto: "Bylo nás 18. aspirantů a cítili jsme veliký smutek protože Zeffirino nemohl s námi zůstat .... Jeho těžký zdravotní stav vyžadoval speciální péči…, nikdy nezapomeneme na to odloučení. Bylo 13. června. Don Vacchina nemohl ukrýt dojetí, shromáždil nás. Celý dojatý nám dal poslední rady. Pak se vzchopil. Vyprávěl mnoho vtipů a nechal si od nás políbit ruku. Avšak zpozoroval, že v jednom koutě sám, se skloněnou hlavou stál syn stepí, jeho miláček Zeffirino, smutný, který stěží zadržoval slzy…

Don Vacchina si na něho pamatuje velice dobře, na nějaký okamžik zaváhal ....pak sebral odvahu a pak smutným hlasem řekl:
„ Zeffirino pojď sem a rozluč se se svými kamarády..... Odvahu. Dohroma! Nevidíš, že ani já nepláču?“
Pak vysokým hlasem, snad aby zakryl dojetí, se obrátil na nás a řekl:
„ Co uděláte s tímto bolestným výrazem ve tváři? To je hezké! Je snad konec světa?“

Don Vacchina se s omluvou vzdálil na krátkou dobu. Tehdy jsme se přiblížili k Zeeffirinovi a rozloučili jsme se s ním, aniž bychom mohli zadržet dojetí a smutek...".
Byl to jeden z největších okamžiků bolesti pro syna kačíka Namuncury. Bůh po něm chtěl, aby se vzdal toho, co On sám zasel do jeho srdce. On však v duchu veliké víry byl ochoten všechno odevzdat Pánu, také samotný život.
Zeffirino pokračoval podle svých možností, v návštěvách aspirantů a věnoval jim mnoho pozornosti. Jeden z nich v jeho procesu dosvědčuje toto: "Brali jsme velice v úvahu jeho ctnostné chování. Byli jsme hrdi na to, že jsme předmětem jeho zájmu, předmětem jeho bratrské lásky a byli jsme pyšní na to, že jsme jeho přátelé… Byli jsme opravdu přesvědčení, že to byl skutečný světec…“. Jeho nemoc však postupovala dále. Zeffirino byl vícekrát zasažen plicním krvácením. Tehdy Monsignor Cagliero myslel na to, co se zdálo krajním řešením: odvézt ho do Itálie, aby se prověřila možnost lepšího léčení.

Cesta fo Itálie
Když Zeffirino dostal zprávu o cestě do Itálie, tak měl z toho velikou radost: bude moci poznat centrum křesťanství a místa, kde žil Don Bosko. Byl však také smutný, že zanechá rodinné prostředí ve Viedma: svou zemi, která má nekonečné horizonty a že půjde daleko, snad navždy od své rodiny a od svého kmene.
V Buenos Aires prožil okamžiky nesmírné radosti z toho, že potkal kamarády a představené z Koleje Almagro. Všichni si však bezprostředně uvědomovali, že jeho zdraví se zhoršilo, a když se ho Don Vespignani vysloveně zeptal, jak se cítí, tak Zeffirino dopověděl: "Normálně". Ale potom bohužel znovu začal vykašlávat krev. Zeffirino přijel do Itálie a procházel od jedné novinky k druhé a prožíval intenzivně každý okamžik. Stal se z něho toulavý korespondent. Napsal mnoho dopisů a pohlednic příbuzným, salesiánům v Patagonii, přátelům. V několika dnech po jeho příchodu byl pozván navštívit nástupce Dona Boska, Dona Michala Ruu. Setkání ho úplně zasáhlo a naplnilo ho silnými emocemi. Lidé, které potkával, ho obklopovali velikou úctou a sympatiemi a pořád víc lidí odlišné kultury a náboženství ho chtělo poznat. Nakolik v tom všem byl opravdový zájem, a nakolik to byla jenom prázdná zvědavost, nebylo možné rozhodnout. Zeffirino se nikdy nenechal zneklidnit ani lidmi ani

poselstvími, které dostával. Jeho prostota a jeho pokora zůstaly klidné: patřil k mučené rase a byl synem „lonco“, to znamená kačíka, který zanechal všechno, aby bránil zájmy a práva svého lidu.
Během pobytu v Turíně měl Zeffirino tři základní úkoly:

1. Modlit se. Pobýval hodiny a hodiny ve svatyni Panny Marie Pomocnice v důvěrném rozhovoru s Ježíšem.
2. Napsat svému lidu, aby nikdy nezapomněl.
3. Navštívit Salesiánské komunity v Turíně a okolí pravidelně doprovázen Monsignorem Cagliero.

19. září se Zeffirino odebral do Říma.
Tady prožil nezapomenutelnou zkušenost v setkání s papežem Piem X. Mladému mapuche se podařilo říct také nějaké to slovo papeži v italštině a on k němu otcovsky promluvil a požehnal jemu a jeho lidu. Zatímco všichni opouštěli audienční halu, tak soukromý sekretář papeže ho znovu zavolal k psacímu stolu Svatého Otce, který ho s úsměvem očekával. Svatý otec ho pozdravil znovu a odevzdal mu medaili na památku na tuto návštěvu. Zeffirino udivoval všechny svojí prostotou, dobrým vychováním a moudrostí plnou pokory a diskrétností s jakou se choval v tak důležité situaci.
21. listopadu byl Zeffirino přijat jako chovanec Salesiánské koleje ve Frascati. Udržoval časté písemné vztahy se svými příbuznými a se salesiány, které znal v Argentině a velice pilně studoval, pokud mu to síly dovolovaly.

Zeffirino umírá
Nemoc mezitím pokračovala nezadržitelně dále a dospěl čas jeho úplného darování se Pánu. Od prvních dnů března roku 1905 Zeffirino už neměl sílu dojít do třídy. Na konci tohoto měsíce byl převezen do koleje Nejsvětějšího Srdce Páně v Římě a 28. března byl hospitalizován v nemocnici Milosrdných bratří na Tiberském ostrově. V nemocnici všechny udivoval svou neustálou modlitbou, ochotou plnit Boží vůli, statečnost v utrpení. Od kněze Giuseppe Lorio, tehdy zdravotníka koleje, který často za ním chodil na návštěvu, víme, jak veliké bylo jeho odevzdání se do vůle Boží v jeho bolestné nemoci.

"Nikdy jsem neslyšel u něho naříkat, i když jenom ho vidět vzbuzovalo soucit a tlačilo slzy do očí, protože byl strašně hubený a trpěl. Nejen, že si nenaříkal na své utrpení, ale zapomínal na všechno tím, že myslel na problémy druhých. V nemocnici bylo jeho lůžko vedle jiného mladého chovance z Koleje, který byl stejně jako Namuncura v posledním stadiu své nemoci. Zeffirino ho povzbuzoval milými slovy a vybízel ho nabízet veškeré utrpení Pánu". Donu Lorio tři dny před smrtí řekl: "Zakrátko odejdu a tak Vám doporučuji ubohého mladého člověka, který je vedle mne. Často ho navštěvujte. Moc trpí. V noci téměř nespí, moc kašle…“.
Toto říkal, i když sám byl na tom špatně, protože opravdu nespal. Během pobytu v nemocnici i přes velikou slabost napsal Otci Manuelovi milý dopis, ve kterém se ho snažil uklidnit ohledně své nemoci. Monsignore Cagliero, který mu byl nablízku v posledních okamžicích, mu udělil svátosti nemocných a zůstal u něho až do posledního dechu. Zemřel mlčky 11. května 1905. Rakev byla odnesena na hřbitov ve Verano u Říma doprovázena maličkou skupinou lidí a tam uložena. Ve Verano má náhrobní kámen.

Návrat do vlasti
V roce 1911 jeden argentinský salesián Don Esteban Tagliere rozjel iniciativu napsat knihu o Zeffirinovi Namuncura a tak Don Vespignani připravil dotazník proto, aby sebral data a svědectví o jeho životě. Byla připravená exhumace jeho rakve a v roce 1924 tělo mladého mapuche bylo přepraveno z Říma do Fortin Mercedes a pohřbeno před vesnici Pedro Luro (jižně od provincie Buenos Aires). Tam zůstalo až do roku 1991, kdy bylo přeneseno do místa sousedícího s chrámem Panny Marie Pomocnice. Už po jeho příchodu do Argentiny začalo proudit mnoho poutníků k jeho hrobu proto, aby se u něho modlili a svěřovali mu své problémy, aby se za ně přimlouval. Ještě i dnes se u jeho hrobu vystřídá mnoho lidí. Jednodušší lidé cítí, že Zeffirino je jedením z nich. Vnímají jeho blízkost a v jeho obraze vidí hodnoty nebeského království, které mladý mapuche uměl vtělit prostě a radikálně.

Základní data jeho života

1886 - 26. srpna - narodí se v chýši z rodičů Manuel Namuncura, jeho otec má 75. let a Rosario Burgos, jeho matka má 29. let, v Chimpay (Argentina - Rio Negro)

1888 - 24. prosince - je pokřtěn Donem Domenico Milanesio ve farnosti Caremn Patagones

1897 - 25. srpna - Zeffirino se zastaví na tři dny v Bahia Blanca, který hostem Koleje Dona Boska

- 26. srpna - kolej slaví jedenácté výročí. Přichází do Buenos Aires proto, aby studoval a "byl" užitečný svému lidu. Vstupuje do "Talleres Nacionales de Marian" jako učeň truhlář

1897 - 8. září - přistupuje k Prvnímu svatému přijímání

1897 - 20. prosince - dostane Královskou prémii na katechizmových závodech pro ty menší

1897 - 29. prosince - stráví prázdniny v Ulibelarrea a připravuje se na zkoušky z prvního ročníku

1899 - 15. února - vrací se do Uribelarrea, složí zkoušky a jde do druhého ročníku

1899 - 5. listopadu - přijímá svátost biřmování z rukou Monsignora Gregorio Romero

1899 - 20. prosince - účastní se na katechetickém konkurzu a stává se Hlavním výhercem ve své věkové kategorii. Podstupuje konečné zkoušky: první místo je za chování a aplikaci. Je premiantem celého kurzu. Dostává pochvalný diplom za zpěv

1900 - 2. ledna - jako odměna: prázdniny v Zemědělské škole v Uribelarrea

1900 - 1. února - vrací se do Koleje ke Konečným zkouškám za třetí rok: první místo je za chování a píli, třetí první místo je odměnou za celý kurz. Dostává první místo v soutěži z Posvátných dějin, druhé první místo má ze zpěvu. Znovu je na prázdninách v Uribelarrea

1901 - vrací se do Koleje Pia IX., aby navštěvoval čtvrtý ročník. Na konci roku Zeffirino dostane první místo ve zpěvu, druhé první místo je za chování a píli a za celkový kurz

1901- 4. listopadu - při akademii ke cti Monsignora Cagliero v Koleji Pia IX. nazývá Zeffirino Cagliera titulem "Anděl Patagonie"

1902 - 8. září - na závěr Duchovních cvičení si dá 4 předsevzetí, která jsou skutečným životním programem. S velice dobrými známkami jde ze čtvrté do šesté třídy

1902 - říjen - na konci měsíce se znovu odebere do Uribelarrea, je k tomu přinucen svým zdravotním stavem

1902 - 17. Listopadu - Sděluje inspektorovi salesiánů, že Monsignor Cagliero mu slíbil, že ho pošle do Bernal, aby pokračoval ve studiu tak, aby se mohl stát knězem

1903 - Pán Manuel chce vzít sebou Zeffirina sebou jako sekretáře a tlumočníka. Zeffirino se proti tomu silně postaví a podaří se mu jít do Viema, aby pokračoval ve studiu

1903 - 5. ledna - Vstupuje do koleje svatého Františka Saleského, aby začal studovat druhý cyklus. Potkává se salesiánským aspirantem Artemide Zatti (který se potom stane salesiánským koadjutorem a dnes je prohlášený za blahoslaveného): také Artemide je nemocen na tuberkulózu

1903 - 24. Září - Je unavený přípravami a oslavami s procesím Patrona Viedma, v noci zvrací krev

1904 - 6. července - s Monsignorem Cagliero začíná Zeffirino cestu do Itálie
- 19. července - v Buenos Aires se nalodí do Itálie na loď, která se jmenuje Sicílie
- 10. srpna - příjezd do Janova
- 27. srpna - je přijat na audienci papežem Piem X.
- 19. listopadu - přestěhuje se do Frascati - Villa Soraper, aby pokračoval ve studiu
- 8. prosince - zúčastňuje se oslav svátku Neposkvrněného Početí panny Marie u Sv. Petra

1905 - 28. března - je hospitalizován v Římě v nemocnici Milosrdných Bratří (Tiberský ostrov, lůžko 24. Sala "Přátelé" č. 259) Navštíví ho José Laponi os. lékař papeže Pia X.
- květen - Zeffirino se svěřuje lékaři Laponi: Tuším, že zemřu po osmi dnech
- 11. května - v šest hodin ráno umírá
- 12. května - slavnostní pohřeb v bazilice Nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Je pohřben na hřbitově ve Verano v Římě (sekce 38, řada 20)

1915 - 6. května - exhumuje se jeho tělo a ostatky jsou dány do nové urny ze zinku (ve výklenku 358, druhá řada, nová sekce hřbitova)

1924 - 13. května - jeho ostatky jsou převezeny do Argentiny (Lodí "Ardito")

1947 - ve Viedma začíná cesta k uznání svatosti Zeffirina

1972 - 2. června - Papež Pavel VI. vyhlašuje dekret o jeho heroických ctnostech a prohlašuje **ho Ctihodným**

2007 - 6. července - Papež Benedikt XVI. během audience udělené 6. 7. 2007 kardinálovi J. A. Saraiva Martins, prefektovi Kongregace pro Svatořečení, podepsal dekret o zázraku uzdravení připisovaném na přímluvu ctihodného Zeffirino Namuncura (+ 1905), mladého laika – indiána – bývalého chovance Salesiánů Dona Boska.

2007 - 11. listopadu je v Chimpay, které leží v provincii Rio Negro v argentinské Patagonii, **prohlášen za blahoslaveného**

(zpracoval Janko Ihnát, SDB)